

Samrådsredogörelse Vattentjänstplan 2024–2027 för Trelleborgs kommun

Allmänt

Tekniska servicenämnden vid Trelleborgs kommun beslutade 2023-11-09 att skicka förslaget till vattentjänstplan på remiss till berörda kommunala nämnder och bolag samt allmänheten.

Det ska finnas en aktuell vattentjänstplan för varje kommun enligt 6 § i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Vattentjänstplanen ska innehålla en beskrivning och plan för kommunens långsiktiga planering av hur behovet och utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp ska tillgodoses enligt lag (2006:412). Den ska också innehålla åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna vatten- och avloppsanläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Handläggning

Förslaget till vattentjänstplan har varit ute på samråd från 2023-12-12 till och med 2024-02-11. Ursprungliga samrådstiden var satt till 2024-01-12. Efter fler än en begäran om anstånd samt säkerställande att kommunikation till allmänheten varit tillräcklig så förlängdes samrådstiden med fyra veckor.

Förslaget till vattentjänstplan har kungjorts på kommunens anslagstavla samt fanns tillgängligt på Kontaktcenter och Trelleborgs bibliotek. Förslaget fanns även tillgängligt på kommunens hemsida: [Vattentjänstplan - Trelleborgs kommun](#)

Sändlistan bestod av 26 mottagare. Totalt inkom det tolv yttranden varav två inkom från privatpersoner.

Inkomna yttranden

- MSB 2023-11-29
- Räddningstjänsten 2023-11-30
- Naturvårdsverket 2023-12-08
- Havs och vattenmyndigheten 2023-12-10
- Kommunstyrelsen 2023-12-11
- Samhällsbyggnadsnämnden 2023-12-11
- Vattenmyndigheten Södra Östersjön 2023-12-21
- Skurups kommun 2024-01-10
- Länsstyrelsen Skåne 2024-01-12
- Region Skåne 2024-01-19
- Privatperson 1
- Privatperson 2

Sammanfattning

Det inkom ett stort antal synpunkter i samband med vattentjänstplanens samråd. Vissa synpunkter kan höras och implementeras direkt i vattentjänstplanen. Utrymmet har varit tidsmässigt begränsat mellan införandet av förändringarna i LAV och att kraven på innehåll i vattentjänstplanen blev kända. Långsiktiga och väl genomarbetade planer, om till exempel skyfall och utbyggnad av dagvatten, kräver en längre tidsperiod att framställa. Synpunkter om åtgärder som behöver vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall var befogade. Samtidigt var kommunens arbete med skyfall påbörjat i och med att framtagandet av översvämningsplan låg i startgroparna. Behovet av vidare utredning av verksamhetsområde för dagvatten aktualiserades i och med att höstens och vinterns extremväder som innebar omfattande översvämningar. Arbetet med att revidera befintlig VA-översikt och VA-plan, som verkar parallellt med vattentjänstplanen, var även planerat under 2024. Flertalet inkomna synpunkter rörde uppdaterad information.

Ändringar i vattentjänstplanen

Vattentjänstplanen föreslås gälla för 2025-2028 i stället för 2024-2027. Motivet är att återspegla och synkronisera med uppdaterad information i reviderad VA-översikt och VA-plan samt att beskriva det längre komna arbetet med översvämningsplan och utbyggnad av verksamhetsområde för dagvatten.

Inkomna synpunkter har tillgodosetts utifrån vad som bedömts som skäligt. Vattentjänstplanen kompletteras även med styrdokument och tillstånd som aktualiserats sedan samrådsförfarandet. Tillskottsvatten och översvämningsplan har fått egna rubriker och utvecklad text.

Inkomna synpunkter och yttranden under samrådstiden

MYNDIGHETER OCH STATLIGA VERK

MSB 2023-11-29

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.

För framtida arbete med skyfallskarteringar vill MSB informera om den kommande vägledningen Skyfallskartering i tätorter som är under framtagande hos MSB och kommer att publiceras i december 2023.

Kommentar: Noteras.

Naturvårdsverket 2023-12-08

Naturvårdsverket avstår från yttrande angående Trelleborgs Vattentjänstplan.

Kommentar: Noteras.

Havs och vattenmyndigheten 2023-12-10

Havs- och vattenmyndigheten har tagit del av samrådsunderlaget i rubricerat ärende.

Myndigheten avstår från att lämna synpunkter på underlaget. Det innebär inte att myndigheten tagit ställning i sakfrågan eller till handlingarna i ärendet.

Kommentar: Noteras.

Länsstyrelsen 2024-01-12

Sammanfattning och allmänna synpunkter

Länsstyrelsen Skåne anser att vattentjänstplanen är välskriven. Målsättningar och förväntningar följer generellt de krav som lagstiftningen ställer på en vattentjänstplan för dricks- och spillvatten. Vad gäller dagvatten har kommunen ett arbete att göra med att inarbeta planer för vattentjänsten i vattentjänstplanen.

Kommentar: Vattentjänstplanen kompletteras med den planerade utbyggnaden av dagvatten i Klagstorp samt utredningsbehovet av dagvattenhantering i Gislövs läge.

Tidsmässigt utrymme har varit begränsat mellan införandet av förändringarna i LAV (2006:412) och att kraven på innehåll i vattentjänstplanen blev kända. Framtagande av utbyggnadsplan för dagvatten föregås av utredning av behovet av kommunalt dagvatten. En sådan plan har inte varit möjlig att fram inom tidsramen för att vattentjänstplanen ska beslutas. Kommunen planerar att kartlägga behovet av allmän dagvattenhantering mer noggrant under kommande år, och därefter prioritera bland de område där behov av dagvattenverksamhetsområde finns. Under 2024 har kommunen utvärderat metoder och verktyg för behovsbedömning av verksamhetsområde för dagvatten.

Kommunen har tagit fram en skyfallsanalys. Det återstår dock det viktiga arbetet för kommunen att bedöma vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning och påverkan vid skyfall.

Kommentar: Vattentjänstplanen ska visa vilka åtgärder som ska vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid ökad belastning till följd av skyfall. Översvämningsplan för hela kommunen är under framtagande och arbetet med den kommer att beskrivas i vattentjänstplanen. Utifrån översvämningsplanen kan en åtgärdsplan tas fram för att vid skyfall säkra funktionen av den allmänna VA-anläggningen i kommunen. En kombinerad spill- och dagvattenmodell är färdigställd efter många års utveckling. Modellen omfattar Trelleborgs och Anderslövs tätort. Modellen uppdateras kontinuerligt och kommer att vara behjälplig för att identifiera brister i ledningsnätets kapacitet vid skyfall med olika återkomsttider och ligger också som underlag i översvämningsplanen.

Arbetet med att minska mängden tillskottsvatten i spillvattenledningsnätet kommer också att beskrivas mer ingående i vattentjänstplanen. Det är ett arbete som bidrar till att säkra funktionen av den allmänna VA-anläggningen och minska belastningen och påverkan vid skyfall.

Miljöbedömning

Det framgår av bilaga till vattentjänstplanen att Trelleborgs kommun har undersökt enligt § 5 i Miljöbedömningsförordningen om planen medför betydande miljöpåverkan.

Kommunen har kommit fram till att planen inte medför betydande miljöpåverkan med det underlag som finns i den nuvarande plan. Det är viktigt att kommunen fortsätter arbeta vidare med underlaget för bedömningen. Ni kan ha hjälp av att använda en mera systematisk bedömning vid uppdatering av vattentjänstplanen. Det kan tex vara med de delar som saknas vad gäller åtgärder för att hantera skyfall på kommunens Va-anläggningar.

Kommentar: Synpunkten tas med till arbetet med kommande revision av vattentjänstplanen.

Förvaltningsövergripande arbete

Länsstyrelsen har tidigare informerat om att det är viktigt det sker ett tvärsektorielt arbete så berörda förvaltningar tar del av den kunskap om skyfallskartering, miljöbedömning och samrådsprocesser det finns på planenheten. VA-organisationen har en roll gällande kapaciteten i va-anläggningar inklusive ledningsnät. Miljöförvaltningarna har underlaget till behovsutredningen gällande utbyggnad. Beredskapshandläggare kan vara viktiga att ha med vad gäller sekretesshänsyn.

Det framgår inte av vattentjänstplanen vilka förvaltningar ut över ”Kretslopp och vatten” som har varit med i framtagande. Länsstyrelsen vet att vid framtagande av VA-strategi och VA-plan hade Trelleborgs kommun en samordningsgrupp för VA-frågor. Det kan med fördel framgå om den är fungerande och är en del av arbetet med att ta fram vattentjänstplanen.

Kommentar: Kretslopp och vatten är den avdelning inom Tekniska serviceförvaltningen som har författat förslaget till vattentjänstplan.

Vattentjänstplanen verkar på ett övergripande plan och grundar sig på och förhåller sig till flertalet styrdokument som tagits fram förvaltningsgemensamt. Exempel på detta är arbetet med VA-plan 2025–2028 är där en förvaltningsöverskridande arbetsgrupp samverkar. Gällande spillvatten och vatten har samtliga områden som uppfyller rekvisiten enligt LAV (2006:412) kopplats in på kommunalt VA.

Gällande utbyggnad av dagvatten har flertalet avdelningar varit delaktiga i att utvärdera metoder och verktyg för behovsbedömning av verksamhetsområde för dagvatten. Involverade avdelningar var Kretslopp och vatten, Planavdelningen, Miljöavdelningen, Stadsmiljö, Hållbar utveckling och Exploatering och strategisk lokalförsörjning. Intentionen är att dessa avdelningar även kommer att vara delaktiga i tillämpningen metoder för behovsbedömningen i kommunen.

Föreslagen åtgärd i VA-plan 2025-2028 avser uppstart av en vattengrupp. Inledningsvis är syftet att vara en förvaltningsöverskridande arbetsgrupp för att identifiera behov av införande av verksamhetsområde för vattentjänster.

Översiktsplan och detaljplanering

Det finns i vattentjänstplanen en koppling till andra styrande dokument, här nämns VA-plan och VA-översikt. Trelleborgs kommun har en klimatanpassningsplan från 2013, en fördjupa översiktsplan för Trelleborgs tätort som är antagen 2022 och en översiktsplan för orter och landsbygd som är antagen 2018. På sid 110 i den fördjupade översiktsplanen för Trelleborg framgår följande beslut "Efter beslut av Kommunfullmäktige 2019-10-14 fastställdes att den framtida vattenförsörjningen fortsättningsvis skall vara baserad på eget grundvatten". Det vore värdefullt om det nämndes i Vattentjänstplanen.

Det är också angeläget att kopplingen till kommunens översiktsplan blir tydligare och att det sker en beskrivning av hur de båda processerna är tänkta att koordineras. Det är önskvärt att kommunens ställningstaganden i vattentjänstplanen är väl förankrade i förhållande till fysisk planering och att vattentjänstplanen har en detaljeringsgrad som gör det möjligt att i översiktsplanen ge en vägledning som är tydlig avseende vilka områden som försörjs eller avses försörjas av respektive vattentjänst och vilka områden som har behov av enskilda lösningar.

Kommentar: Vattentjänstplanen kompletteras med tydligare koppling till *Fördjupad översiktsplan Trelleborg stad 2035*, till exempel nämns Västra Sjöstaden redan men härledningen till översiktsplan kan förtydligas. Utbyggnadsområden som pekats ut i *Översiktsplan för orter och landsbygd 2028* har generellt redan bebyggts eller är under detaljplaneläggning. Vattentjänstplanen kompletteras med ett stycke om erosionshotade ledningar och anpassning av VA-anläggningen till stigande hav, baserat på *Tematiskt tillägg till Trelleborgs översiktsplaner för stigande hav och översvämning*.

Beslutet i Kommunfullmäktige, att den framtida vattenförsörjningen fortsättningsvis skall vara baserad på eget grundvatten, kommer att nämnas i samband med rubriken *Vattenförsörjningsplan*.

Klimatanpassningsplan för Trelleborgs kommun 2018–2023 kommer endast nämnas övergripande i vattentjänstplanen eftersom klimatanpassningsplanen kommer att ersättas av *Hållbarhetsmål 2024-2040*.

Trelleborgs kommun arbetar med att ta fram en ny översiktsplan för kommunen, *Översiktsplan 2040*. Utbyggnad av dagvatten avses synkroniseras med den nya översiktsplanen. Planen beräknas antas vår eller sommar 2026 och är aktuell för kommande revidering av vattentjänstplanen.

Dricksvatten

Det är bra att uppgifter om vattenförbrukning, uppskattning av läckageförluster på ledningsnätet och uppgifter om vattenförsörjningsplan, med delprojekt, samt att nödvattenplan finns med i vattentjänstplanen.

Det bör i vattentjänstplanen framgå vilket vattenbehov och vattenförbrukning det antas kunna finnas i framtiden, även sett till befolkningstillväxt. Utifrån uppgifterna i vattentjänstplanen så arbetar kommunen aktivt med att säkerställa dricksvattenförsörjningen och skapa redundans i försörjningssystemet. Det saknas en närmare beskrivning av grundvattenförekomsten som nyttjas i kommunen och

dess kvantitativa och kvalitativa status, även vilka vattenresurser som kan komma att nyttjas framöver för att täcka det framtida dricksvattenbehovet. Det finns tre vattenskyddsområden i kommunen som kan nämnas i planen.

Kommentar: Vattenresurs, för försörjning av framtida vattenbehov utifrån befolkningstillväxt samt vilka vattenresurser som kan komma att nyttjas framöver, beskrivs i *Vattenförsörjningsplan* och *Utredning Trelleborgs vattenförsörjning*. Delprojekten i *Framtida vattenförsörjning för Trelleborg kommun* presenteras redan i tabell och beskrivs på en nivå lämplig för en vattentjänstplan. Kompletteringar görs med *Befolkningsprognos 2020-2035, Trelleborgs kommun* om befolkningsprognos på 55 702 personer 2035 i hela kommunen. Därefter arbetar vattenförsörjningsplanen efter årlig befolkningsökning på 1 %. Vattenverk och reservoarer anpassas efter en befolkning på 75 100 personer år 2065. I en första etapp utrustas det nya vattenverket för en befolkning på 61 500 personer år 2045.

Grundvattenförekomst och dess kvantitativa och kvalitativa status skrivs in i vattentjänstplanen med hänvisning till *VA-översikt 2025-2028*. De två vattenskyddsområdena hänvisas till *VA-översikt 2025-2028* där de finns beskrivna. Upphävandet av Västra Alstads vattenskyddsområde skrivs in. Vattenskyddsområde för nya råvattenbrunnar, inom projekt för *Vattenförsörjningsplan*, kommer att inrättas.

Information om enskild vattenförsörjning i kommunen hade kunnat inkluderas och vilka behov det framöver kan antas finnas gällande anslutning till det kommunala nätet.

Kommentar: Möjlighet till VA-avtal beskrivs redan i vattentjänstplanen. Områden som i framtiden uppfyller rekvisiten enligt LAV (2006:412) blir aktuella att koppla in på kommunalt VA.

När det gäller dricksvattenuttag kan dessa påverka såväl kvalitativ som kvantitativ status på grundvattenförekomster. Påverkan på grundvattenförekomster från befintliga och framtida vattenuttag behöver därför redovisas i planen.

Kommentar: Uttag av dricksvatten från grundvatten regleras i vattendom och eventuell påverkan av grundvattenförekomster bör därför utredas i samband med denna. Kommunen följer de tillstånd och lagar som gäller.

Spillvatten

En enkel beskrivning av kommunens spillvattenanläggningar finns med i vattentjänstplanen men det hade varit bra att ha länkar in i VA-planen och VA-översikten där det är relevant så det går att läsa parallellt.

Kommentar: Slutversionen av vattentjänstplanen kompletteras med länkar/hänvisningar till *VA-plan 2025-2028* och *VA-översikt 2025-2028*.

Det är bra att det finns med beskrivningar av mängden bräddat vatten och nödutsläpp. Länsstyrelsen menar att ni kan förbättra detta i vattentjänstplanen och redovisa de största bidragen från spillvatten till respektive vattenförekomst samt vilken påverkan befintliga och framtida utsläpp kan innebära för respektive förekomst.

Kommentar: Vattentjänstplanen kompletteras med de största bidragen av bräddat avloppsvatten och nödutsläpp till respektive vattenförekomst. Påverkan på vattenförekomsterna görs på övergripande nivå.

Vilken påverkan befintliga utsläpp kan innebära för respektive vattenförekomst utgår ifrån Sydvästra Skånes Vattenråds recipientkontroll av åar och bäckar samt Sydkustens Vattenvårdsförbunds recipientkontroll av Östersjöns kustvatten. Miljökvalitetsnormer för statusklassade vattenförekomster föreskrivs av Vattenmyndigheten för Södra Östersjöns vattendistrikt.

Att sja om framtida utsläpp är svårt eftersom det är både beroende av framgången med kommunens arbete mot tillskottsvatten och förändrade nederbördsmonster till följd av ändrat klimat. Arbetet med att minska mängden tillskottsvatten till spillvattenledningsnätet och noggrannare bräddmätning kommer att redogöras för mer ingående i vattentjänstplanen.

Dagvatten och miljökvalitetsnormer

Dagvatten generellt bidrar till en försämring av ekologisk status i vattendrag inte mins vad gäller kvalitetsfaktorn hydromorfologi. I vattentjänstplanen bör därför befintlig och potentiell påverkan avseende kvalitetsfaktorn hydromorfologi redovisas. I vattentjänstplanen hänvisas till lagstiftningen gällande dagvatten och kommunens ansvar. Det framgår dock inte hur kommunen efterlever lagstiftning eller om det finns en plan om att ta fram en dagvattenpolicy eller dagvattenplan.

Kommentar: Vattentjänstplanen kompletteras med de statusklassade vattendragens hydromorfologiska status. *VA-översikt 2025-2028* redogör tydligare för vattendragens ekologiska och kemiska status och en hänvisning läggs in i vattentjänstplanen.

Det finns en dagvattenpolicy beslutad i kommunfullmäktige 2013-04-22. Dagvattenpolicyn kommer nämnas i vattentjänstplanen i samband med det mer uppdaterade *Regelverk för hållbar dagvattenhantering. Regelverk för hållbar dagvattenhantering* är kommunens styrdokument som tydliggör ansvarsfrågan. Behov av dagvattenplan kommer att utredas inför kommande revision av vattentjänstplanen.

Skyfall

Det är bra att det har utförts en skyfallsanalys och kommunen noterar att det ska arbetas vidare med en inventering av befintliga byggnader samt att åtgärder för övriga anläggningar så som Smygehamns reningsverk, pumpstationer, vattenverk, borrhör och tryckstegringsstationer ska ses över i syfte att minimera påverkan från ökad belastning från skyfall.

Länsstyrelsen vill påpeka att det viktigt att Trelleborgs kommun kommer i mål när det gäller lagkravet att identifiera kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va- anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Kommentar: Vattentjänstplanen ska visa vilka åtgärder som ska vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall. Kommunens översvämningssplan för Trelleborgs kommun är under framtagande och ska

färdigställas under 2025. Utifrån översvämningssplanen kan ett åtgärdsprogram tas fram med åtgärder för att bland annat säkra funktionen av den allmänna VA-anläggningen. En kombinerad spill- och dagvattenmodell är färdigställd efter många års utveckling. Modellen omfattar Trelleborgs och Anderslövs tätort. Modellen uppdateras kontinuerligt och kommer att vara behjälplig för att identifiera brister i ledningsnätets kapacitet vid skyfall med olika återkomsttider och ligger också som underlag i översvämningssplanen. Översvämningssplanen kommer att nämnas i vattentjänstplanen.

Utbyggnad

Det framgår av vattentjänstplanen att det inte är planerat någon ytterligare utbyggnad och det hänvisas till kommunen VA-plan. Vad gäller hantering av dagvatten inom befintligt bebyggt område har kommunen ett arbete att göra.

Kommentar: Påbörjad utbyggnad av dagvatten i Klagstorp kompletteras vattentjänstplanen. Utbyggnaden påbörjades våren 2024 och väntas pågå i tre år.

En behovsanalys och förprojektering av utbyggnad av dagvatten inom samhället Gislövs Läge är påbörjades under 2024 och kommer att redogöras för.

Tidsmässigt utrymme har varit begränsat mellan införandet av förändringarna i LAV och att kraven på innehåll i vattentjänstplanen blev kända. Framtagande av utbyggnadsplan för dagvatten föregås av noggrann kartläggning och utredning av behovet av allmänt dagvatten. En sådan plan har inte varit möjlig att fram inom tidsramen för att vattentjänstplanen ska beslutas. Kommunen planerar att kartlägga behovet av allmän dagvattenhantering mer noggrant under kommande år, och därefter prioritera bland de område där behov av dagvattenverksamhetsområde finns. Under 2024 har kommunen utvärderat metoder och verktyg för behovsbedömning av verksamhetsområde för dagvatten.

Information

Länsstyrelsens yttrande begränsar inte Länsstyrelsens möjligheter att framgent ställa krav enligt lag (SFS 2006:412) om allmänna vattentjänster om uppgifter framkommer eller omständigheter uppstår som föranleder sådana krav.

Kommentar: Noteras.

KOMMUNALA, MELLANKOMMUNALA OCH REGIONALA ORGAN

Räddningstjänsten 2023-11-30

Räddningstjänsten har inte funnit något i Vattentjänstplanen som leder till någon erinran eller synpunkter. Räddningstjänstens intressen i frågor om vattentjänster berör främst behov av brandposter.

Räddningstjänsten anser att brandvattenförsörjning och förändringar i detta, t ex vid utbyggnad av nya områden, fungerar tillfredsställande i dagsläget och att internt samarbete i dessa frågor fungerar väl.

Under förutsättning att den nya Vattentjänstplanen inte innebär några förändringar gällande brandvattenförsörjning, har räddningstjänsten inget att erinra och tillstyrker förslaget.

Kommentar: Noteras. Vattentjänstplanen innebär inte några förändringar gällande brandvattenförsörjning.

Kommunstyrelsen 2023-12-11

Kommunstyrelsen anser att det är positivt att vattentjänsteplanen visar kommunens långsiktiga planer för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster samt visar vilka investeringar som måste göras för att klara av de kommande stora exploateringarna i kommunen.

Kommunstyrelsen saknar dock en koppling till det tematiska tillägget för översiktsplaner som hanterar stigande hav och översvämning. Det pågående arbetet med en översvämningssplan för kommunen bör även nämnas och hänvisas till.

Kommentar: Vattentjänstplanen kompletteras med koppling till det tematiska tillägget för översiktsplaner som hanterar stigande hav och översvämning. Under samrådsförfarandet till *Tematiskt tillägg till Trelleborgs översiktsplaner, stigande hav och översvämningar*, lämnade Tekniska serviceförvaltningen synpunkter på planen. En av synpunkterna rörde att flera pumpstationer och ledningar, längs kuststräckan och utanför befintlig bebyggelse, lämnades utan framtida skydd i förslaget till kustskydd.

Arbetet med översvämningssplanen kommer att beskrivas i vattentjänstplanen

Det är även positivt att vattentjänsteplanen redogör för de åtgärder som behöver vidtas för att den allmänna anläggningen ska fungera vid skyfall och det är viktigt att fortsatta inventeringar görs.

Kommunstyrelsen saknar dock hur ledningar och andra anläggningar påverkas vid andra händelser utöver skyfall såsom andra typer av översvämningar, högt vattenstånd och andra kombinationer av väderhändelser.

Kommentar: Vattentjänstplanen kompletteras med påverkan på VA-anläggningen vid andra väderhändelser än skyfall. Arbetet med Trelleborgs översvämningssplan skrivs in i vattentjänstplanen. *Tematiskt tillägg till Trelleborgs översiktsplaner för stigande hav och översvämning* arbetas in med hänvisning till erosionshotade ledningar, ledningshöjder och behov av pumpstationer. Ledningsförnyelse beskrivs redan men det kommer tydliggöras att ett av syftena är att skydda ledningsnätet från inläckage av grundvatten. Senaste årets arbete med säkerställande av funktion, ägarskap och driftansvar för dagvattenutlopp vid kusten kommer att skrivas in.

Vattentjänstplanen kompletteras med en fakturaruta innehållande konsekvenser av högt vattenstånd, skyfall, marköversvämning, storm/åska, torka.

Samhällsbyggnadsnämnden 2023-12-11

Sammanfattning

Samhällsbyggnadsnämnden har, av Tekniska Serviceförvaltningen, Kretslopp och vatten, blivit ombedd att yttra sig över förslag till vattentjänstplan.

Kretslopp och vatten har arbetat fram ett förslag till vattentjänstplan för perioden 2024–2027. Varje kommun ska ta fram en vattentjänstplan, enligt ändringarna i Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) som trädde i kraft 1 januari 2023. Vattentjänstplanen ska innehålla en beskrivning och plan för kommunens långsiktiga planering av hur behovet och utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp ska tillgodoses. Planen ska också innehålla åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna vatten- och avloppsanläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Dokumentet bör kompletteras med information om kommunens pågående arbete med kommunövergripande skyfallskartering och strategier kring risker kopplade till översvämningar. Ställningstaganden kring VA-utbyggnad bör utvecklas så att motivering till och konsekvenserna av ställningstagandena tydligt framgår.

Kommentar: Skyfallskarteringen från 2017 är inkluderad men arbetet med Trelleborgs kommuns översvämningsplan kommer att arbetas in. Tematiskt tillägg till Trelleborgs översiktsplaner för stigande hav och översvämning kommer att arbetas in med hänvisning till erosionshotade ledningar, ledningshöjder och behov av pumpstationer.

Gällande ställningstaganden kring utbyggnad av dricksvatten- och spillvattenledningsnätet framgår det att samtliga områden som uppfyller rekvisiten enligt LAV (2006:412) har kopplats in på kommunalt VA. För dagvatten behöver ett antal områden utredas. För tillkommande bebyggelse kan verksamhetsområde bli aktuellt om rekvisiten uppfylls. Sker förtätning kan omprövning vara aktuellt. För de fastigheter som ligger utanför verksamhetsområde finns möjligheten att ansöka om anslutning via VA-avtal, där möjligheten utreds individuellt i varje fall.

Skyfallsplanering mm

Frågor som rör vattenhantering, särskilt dag- och skyfallsvatten föregås lämpligen av förvaltningsövergripande samarbeten. Det pågår ett arbete med att ta fram en översvämningsplan. Inom detta arbete utförs en skyfallskartering där man arbetar med en kopplad modell – dagvattensystem och vattendrag är integrerade i modellverket för att vi ska få fram ett representativt underlag för konsekvensanalyser och åtgärdsförslag. I detta arbete finns representanter från kretslopp och vatten och stadsmiljö, utöver hållbar utveckling, mark och exploatering, GIS och plan. Detta bör framgå av vattentjänstplanen och arbetena bör synkroniseras i största möjliga mån.

Kommentar: Det förvaltningsöverskridande arbetet med Trelleborgs kommuns översvämningsplan skrivs in i vattentjänstplanen. Behovet av synkronisering mellan rinnvägar, översvämningssytor, skydd av den allmänna VA-anläggningens funktion vid skyfall samt behovet av fördröjning av skyfall kommer att arbetas in. En sådan synkronisering är möjlig att hantera inom den föreslagna åtgärden i VA-plan 2025-2028 om uppstart av en vattengrupp.

Figur 5 som visar skyfallspåverkan bör visa ett mer detaljerat utsnitt över ett mindre område, exempelvis Anderslöv för att visa nyttan med kartan. Kartan i nuvarande skala ger inte läsaren någon användbar information.

Kommentar: Slutprodukten av vattentjänstplanen kommer innehålla interaktiva kartor som kan ge mer detaljerad information kring områden.

Det bör framgå att dagvatten, enligt miljöbalkens definition är avloppsvatten och det därmed finns ett formellt krav på rening av det.

Kommentar: Vattentjänstplanen kompletteras med att det finns formellt krav på rening av dagvatten.

Ställningstagande om VA-utbyggnad

I planöversikten anges att del 3 handlar om VA-utbyggnad. Där står att ”Trelleborgs kommun inte har behov av utökat VA-utbyggnadsområde inom dricks- och spillvatten”. Uttalandet är mycket schematiskt och materialet visar inte på något sätt att det skulle vara så. Många invånare i kommunen frågar aktivt idag en utökning av områden. En utbyggnad bedöms också som miljömässigt motiverad. Däremot så har frågan prövats om en utbyggnad av VA-områden uppfyller kraven för att utbyggnad skall komma till stånd utifrån lagen om allmänna VA-tjänster. I denna jämförelse med LAV gjordes bedömningen att en utbyggnad inte kunde motiveras. Det är alltså inte behoven hos Trelleborgs kommun som styr VA-utbyggnaden utan vad LAV ställer för krav. Detta bör framgå av materialet.

Kommentar: I Del 3: VA-utbyggnadsområden framgår det att samtliga områden inom vatten och spillvatten, som uppfyller rekvisiten enligt LAV (2006:412), har kopplats in på kommunalt VA. Det kommer även förtydligas i vattentjänstplanens planöversikt. Trelleborgs kommuns behov av utbyggnad är likställt med lagens krav. Bedömning kan omprövas vid till exempel nybyggnation eller förtätning. VA-huvudmannen välkomnar ett utökat samarbete inom kommunen i frågan om framtida förarbete gällande nya verksamhetsområden. Föreslagen åtgärd i *VA-plan 2025-2028* avser uppstart av en vattengrupp. Inledningsvis är syftet att vara en arbetsgrupp för att identifiera behov av införande av verksamhetsområde för vattentjänster.

Avsnitt 3, som rör VA-utbyggnad bör innehålla ett avsnitt som visar bakgrunden och orsaken till varför kommunen inte har för avsikt att bygga ut fler landsbygdsområden. Detta bedöms som angeläget då Samhällsbyggnadsnämnden aktivt arbetar med att ställa krav på att åtgärda utförs på enskilda avloppsanläggningar och en av de vanligaste frågeställningar som dyker upp att man anser att kommunen skall utöka sitt VA-område.

Kommentar: Vattentjänstplanen kompletteras med att det genomförts en utredning som kommit fram till att samtliga områden som uppfyller rekvisiten enligt LAV (2006:412) har kopplats in på kommunalt VA.

Den senaste revisionen för VA-utbyggnad gjordes 2018. I denna kom man fram till att någon utbyggnad efter Minnesberganslutningen inte skulle göras. Samhällsbyggnadsförvaltningen menar att man bör se över sina ställningstaganden med jämna mellanrum och ompröva aktualiteten i resonemangen.

Kommentar: VA-huvudmannen välkomnar ett utökat samarbete inom kommunen i frågan om framtida förarbete gällande nya verksamhetsområden.

Vattentjänstplanen hade, för att den ska kunna användas som ett verktyg i samhällsplaneringen framöver, vunnit på att tydliggöras vad gäller konsekvenserna för samhällsbyggandet. För detta är det viktigt att kunna utläsa, dels om mark behöver reserveras för åtgärder, det vill säga vilket ytanspråk man förväntar sig för respektive åtgärd, dels vad de planerade projekten (tabell 3) faktiskt möjliggör i form av ny utbyggnad och/eller vilka begränsningar vattenförsörjningen utgör för utbyggnad.

Kommentar: Översvämningssytor och behov av strategisk dagvattenhantering pekas ut i översvämningssplanens strukturplan. Åtgärdsplan med detaljerade åtgärder förväntas arbetas fram.

I övrigt är behoven ofta kopplade till specifika samhällsbyggnadsprojekt och där behoven behöver utredas enskilt för varje projekt.

Vattentjänstplanen kompletteras med en beskrivning av dagens kapacitet. Delprojekten i *Vattenförsörjningsplan* presenteras i tabell och beskrivs på en nivå lämplig för en vattentjänstplan. Kompletteringar görs med *Befolkningsprognos 2020-2035*. Målet är att Trelleborgs kommun ska ha 50 000 invånare år 2028. Befolkningsprognos 2035 uppskattas till 55 702 personer i hela kommunen. Därefter arbetas vattenförsörjningsplanen efter årlig befolkningsökning på 1 %. Vattenverk och reservoarer anpassas efter en befolkning på 75 100 personer år 2065. I en första etapp utrustas det nya vattenverket för en befolkning på 61 500 personer år 2045.

Nödwaterplan och vattenförsörjningsplan

Det står angivet att nödvattenplan samt vattenförsörjningsplan inte redovisas offentligt. Dokument som heter nödvattenplan och vattenförsörjningsplan kopplade till Trelleborgs kommun går dock att finna enkelt på nätet. Antingen bör formuleringarna i Vattentjänstplanen omformuleras eller så bör man titta på att plocka ner handlingarna från hemsida och dylikt.

Även om man inte kan ange innehållet i dessa planer på grund av säkerhet, bör det anges när de upprättats och hur ofta de revideras/uppdateras så att man ser att de är levande dokument som är aktuella.

Kommentar: Nödvattenplanens bilagor är sekretessbelagda medan huvuddokumentet finns tillgängligt på internet. Vattenförsörjningsplanen finns inte längre tillgänglig på nätet med hänvisning till säkerhet.

VA-huvudmannen arbetar aktivt med säkerhetsarbetet i samråd med kommunens övriga aktörer. Avvägningar mellan vad som ska vara publikt och transparent mot vad som ska sekretessbeläggas görs kontinuerligt.

En enhetlig namngivning

Namnen och instanserna för de olika delarna i kommunen bör genomgående ses över och namnges på samma sätt. Avser man en nämnd, som är den enhet som faktiskt är den beslutande enheten, bör detta framgå.

Benämningen på vem som ansvarar är rörig. Omväxlande anges huvudman/VA-huvudman/Tekniska Serviceförvaltningen/Tekniska Servicenämnde/Kretslopp och

vatten/kommunen. Det är svårt även för insatta inom området att förstå vilken instans som avses och deras inbördes ansvarsförhållande.

Avdelningsnamn bör undvikas då det många gånger kan innebära feltolkningar. Som exempelvis när man talar om kretslopp och vatten. Det är först några meningar senare man inser att författaren avsett Avdelningen kretslopp och vatten inom Tekniska Serviceförvaltningen. Man bör i första hand endast ange vilken förvaltning man avser istället för avdelningsnamn.

Kommentar: Vattentjänstplanen ses över i strävan efter mer enhetlig namngivning. Viss särskiljning behöver dock finnas kvar när sammanhanget så kräver. Till exempel används Kretslopp och vatten för att ange tillhörighet till VA-kollektivet. VA-huvudman är i vissa fall nödvändigt att använda eftersom det är ett centralt begrepp för VA-enheter och -organisationer i Lagen om allmänna vattentjänster. Beskrivningar finns i ordlistan.

Vattenmyndigheten Södra Östersjön 2023-12-21

Vattenmyndigheten för Södra Östersjöns vattendistrikt (nedan Vattenmyndigheten) har tagit emot förslag till vattentjänstplan för Trelleborgs kommun.

Vattenmyndigheten ser positivt på att Trelleborgs kommun har nämnt miljö kvalitetsnormerna i dokumentet, men väljer att föreslå i yttrandet hur vattentjänstplanen kan utvecklas så att miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten ska kunna följas.

Åtgärdsprogram 2022 - 2027 för Södra Östersjöns vattendistrikt

De va-planer som ska tas fram enligt vattenmyndighetens åtgärdsprogram och de nya vattentjänstplanerna rör delvis samma frågor, vilket även framgår av propositionen till de nya bestämmelserna i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV).

I Åtgärdsprogram 2022 - 2027 för Södra Östersjöns vattendistrikt finns sex åtgärder riktade till kommuner och dessa åtgärder är juridiskt bindande för alla kommuner i vattendistriktet. Åtgärdsprogrammet beslutades i augusti 2022 och beslutet togs efter att åtgärdsprogrammet hade prövats och godkänts av regeringen.

I Åtgärdsprogram 2022 - 2027 för Södra Östersjöns vattendistrikt framgår av Kommunerna, åtgärd 5: VA-plan inklusive dagvatten att kommunerna ska upprätta en VA-plan för dricksvatten, spillvatten och dagvatten samt genomföra åtgärder i enlighet med VA-planen så att miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten ska kunna följas. Att åtgärderna i vattenmyndighetens åtgärdsprogram är juridiskt bindande och ska genomföras av de myndigheter, regioner och kommuner som åtgärderna är riktade till framgår av 5 kap 11 § miljöbalken (MB). I sammanhanget bör det även nämnas att det är myndigheter och kommuner som ansvarar för att miljö kvalitetsnormerna följs enligt 5 kap 3 § MB.

Vattentjänstplaner regleras däremot av 6 a-d §§ LAV. Den 1 januari 2023 ändrades LAV och nya bestämmelser om obligatoriska vattentjänstplaner infördes.

Miljö kvalitetsnormer i vattentjänstplanen

Vattentjänstplaner och va-planer är alltså två olika planeringskrav som grundar sig i olika bestämmelser och regelverk, även om de delvis är överlappande.

Vattenmyndigheten bedömer att kriterierna i kommunåtgärd 5 va-plan inklusive dagvatten kan uppfyllas genom att integrera va-planen och vattentjänstplanen i ett och samma plandokument. Det är även möjligt att integrera kommunens va-plan i ett annat kommunalt plandokument, exempelvis översiktsplan eller att ha kommunens va-plan som ett separat plandokument. Det spelar alltså ingen roll så länge kraven i kommunåtgärd 5 uppfylls. Det framgår av förslaget till vattentjänstplan att Trelleborgs kommun redan har en fastställd va-plan och att den kommer att revideras 2024.

Kommentar: Vattentjänstplan och VA-plan kommer i detta skede inte att integreras. Arbetet med revision av VA-plan har gjorts under 2024 för tidsperioden 2025-2028. I denna samrådsredogörelse föreslås ändring av tidsperiod för vattentjänstplanen från 2024-2027 till 2025-2028. På så vis synkroniseras tidsperioderna för vattentjänstplan och VA-plan och möjliggör integrering vid kommande revision. Vattentjänstplanens samrådsförfarande pågick vintern 2023-2024. Vattentjänstplanens granskningsförfarande beslutades att invänta *VA-plan 2025-2028* och *VA-översikt 2025-2028*. Syftet var att synkronisera planerna för att inte ha motstridiga dokument.

Vattenmyndigheten kan konstatera att det på flera ställen i vattentjänstplanen för Trelleborgs kommun hade varit lämpligt att redovisa vilken påverkan förslagen i vattentjänstplanen har på miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten samt hur hänsyn har tagits till miljö kvalitetsnormerna i de bedömningar som har gjorts. Detta för att skapa synergier och inte få motstridiga planeringsdokument i kommunen, då va-planering med hänsyn till miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten ändå, förr eller senare, måste göras enligt vattenmyndigheternas åtgärdsprogram och gällande lagstiftning.

Kommentar: I proposition 2021/22:208 framgår krav på bedömning av eventuell risk för påverkan av miljö kvalitetsnormerna i en VA-plan. Något motsvarande krav för vattentjänstplanen finns inte. I *Del 4. Bedömning om betydande miljöpåverkan* lyfts att vattentjänstplanen verkar på en övergripande och administrativ nivå. Varje enskilt projekt eller enskild åtgärd ansvarar för en specifik och ändamålsenlig miljöutredning kopplad till projektet eller åtgärden. Vattentjänstplanen kompletteras med information om Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram 2022-2027 med tillhörande årlig åiterrapportering av Trelleborgs kommun.

Digitala åtgärdsunderlag

Vattenmyndigheten vill också upplysa om de digitala åtgärdsunderlagen som har tagits fram som stöd för handläggare på kommuner och länsstyrelser i deras genomförande av åtgärdsprogrammen
<https://www.vattenmyndigheterna.se/digitalaatgardsunderlag>

För mer detaljerad information rörande status, riskbedömningar och miljö kvalitetsnormer för yt-och grundvatten finns även databasen VISS,

<https://viss.lansstyrelsen.se/> Vi föreslår dock att ovana användare först tar del av de digitala åtgärdsunderlagen.

Kommentar: Noteras.

Övrigt

Vattenmyndigheten avstår från att yttra sig om vattentjänstplanen uppfyller lagkraven på vattentjänstplaner enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster då det inte är vattenmyndighetens roll att avgöra det.

Kommentar: Noteras.

Skurups kommun 2024-01-10

VA-enheten har för Skurups kommun sammanställt synpunkter, efter granskning av förslag till Vattentjänstplan 2024 - 2027 för Trelleborgs kommun.

VA-enheten lämnar följande synpunkter:

Skurups kommun levererar dricksvatten till del av Trelleborgs kommun, vilket inte framgår i vattentjänstplanen under vattenförsörjning.

Skurups kommun avleder spillvatten från del av Skurups kommun till Trelleborgs reningsverk, vilket inte framgår i vattentjänstplanen under spillvattenhantering.

I "Förslag för Vattentjänstplan för Skurups kommun" planeras denna information att finnas under vattenförsörjning respektive spillvattenhantering.

Kommentar: Vattentjänstplanen kompletteras med beskrivning av dricksvattenleveransen från Skurups kommun. Mottagandet av spillvatten från Skurups kommun, via Bingsmarken i sydöstra delen av kommunen, skrivs in i vattentjänstplanen.

Inkomna synpunkter från övriga Serviceförvaltningen:

Vattentjänstplanen bör kanske innehålla plan på hur man gentemot kunder arbetar med att spara på vatten.

Kommentar: Vattentjänstplanen kompletteras med hänvisning till Vattensmarta tips på kommunens hemsida, kampanjer på Hammens dag och Hållbarhetsdagen samt vid behov.

Region Skåne 2024-01-19

Region Skånes utvecklingsuppdrag och ansvar som remissinstans

Region Skåne yttrar sig över Vattentjänstplan, Trelleborgs kommun, utifrån nedanstående ansvar.

Region Skåne ansvarar för den regionala fysiska planeringen i länet och har genom detta ett regionplaneuppdrag enligt plan- och bygglagen (2010:900). Genom regionplaneuppdraget arbetar Region Skåne med att tydligare koppla samman det regionala utvecklingsansvaret och kommunernas översiktsplanering. Dessutom utgör Region Skåne formell remissinstans avseende översiktsplaner enligt plan- och bygglagen (2010:900) och enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383) avseende riktlinjer för bostadsförsörjning.

Bakgrund

Syftet med vattentjänstplanen är att presentera kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behovet av kommunalt vatten och avlopp, samt redovisa hur de kommunala anläggningarna ska säkras för att klara framtida skyfall.

Vattentjänstplanen är en uppsamlande plan som grundar sig på existerande planer och strategier, exempelvis översiktsplanen. Riksdagen beslutade den 20 juni 2022 om ändringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV). Ändringarna har trätt i kraft den 1 januari 2023 och innebär bland annat att varje kommun ska ha en aktuell vattentjänstplan.

Region Skånes synpunkter

Region Skåne ser positivt på Trelleborgs kommuns arbete med att ta fram ett förslag till vattentjänstplan med inriktning på den långsiktiga vattenförsörjningen. Ett långsiktigt perspektiv gällande dricksvattenförsörjande infrastruktur har betydelse för hela Skånes attraktions- och motståndskraft.

Vattentjänstplanen redogör för hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses långsiktigt och bygger på existerande strategier. En god och hållbar vattenförsörjning är en förutsättning för jordbrukets produktionsförmåga och ett konkurrenskraftigt näringsliv i Skåne men också för invånarnas välbefinnande och hälsa. *Regionplan för Skåne 2022-2040* betonar vattnets betydelse genom exempelvis planeringsprincip 4.3i *Planera för att säkra hela logistikedjan från dricksvattentäkterna tills vattnet når vattenanvändarna* och planeringsprincip 4.3ii *Verka för att få samtliga vattenanvändare att effektivisera sin vattenanvändning med målsättningen att mindre vatten ska räcka till fler personer*. Vattnet sträcker sig ofta över administrativa gränser och en samverkan i beslut som berör planering av gemensamt vatten inom avrinningsområdena är positivt för Skånes hållbara utveckling. Den mellankommunala samverkan mellan exempelvis kommuner, Region Skåne, vattenråd och myndigheter i det fortsatta arbetet med vattenförsörjningen skapar därmed förutsättningar för en tydligare bild av vattenbalansen inom varje avrinningsområde. Region Skåne anser att förslaget med fördel kan utvecklas utifrån samverkan genom det regionala och mellankommunala perspektivet.

Kommentar: Vattentjänstplanen kompletteras med information om Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram 2022-2027 med tillhörande årlig åiterrapportering av Trelleborgs kommun. Arbetet med inom Sydvästra Skånes Vattenråd tillsammans med Skurup och Vellinge samt arbetet med Sydkustens vattenvårdsförbund kommer att redogöras för. Vattentjänstplanen kompletteras även med kustsamverkan så som Regional kustsamverkan Skåne Halland, Skånes kustkommuners strategiska nätverk och Erosionsskadecentrum. Samarbete på olika nivåer finns med kommuner och VA-organisationer inom regionen.

Vattentjänstplanen bör skapa förutsättningar för både en god och hållbar vattenförsörjning utifrån ett mellankommunalt och regionalt perspektiv. En växande befolkning, föråldrade system och pågående och kommande klimatförändringar innebär att fler kommer att behöva dela på minskande vattenresurser i Skåne och att behovet av självförsörjningsgraden ökar. Olika klimatscenarier kräver olika beredskap och samhällsplaneringen behöver därför ta

hänsyn till flera möjliga utfall. Därmed är en ökad samverkan kring vattenförsörjningen av stor vikt för att kunna uppnå en hållbar vattenanvändning som bidrar till en motståndskraftig samhällsutveckling. Det kommer krävas en effektivisering av vattenanvändningen och ett helhetsperspektiv där cirkulära lösningar bidrar till att säkra framtidens vattenförsörjning i Skåne.

Kommentar: Med vattenförsörjningsplan, beslutad i kommunfullmäktige 2019-10-14 beslutades att vattenförsörjningen fortsättningsvis ska vara baserad på eget grundvatten. Ca 2030 planeras att inom kommunen vara självförsörjande med redundanta lösningar gällande dricksvatten.

Vidare anser Region Skåne att planen med fördel kan lyfta fram den tydliga kopplingen mellan grönstruktur och möjligheterna till god vattenkvalitet samtidigt som stadens ekologiska och rekreativa värden berikas. *Regionplan för Skåne 2022–2040* betonar vikten av att säkerställa god tillgång, närhet och kvalitet på grönytor för bland annat vattenhantering och ekosystemtjänster. I handläggningen av detta ärende har enheten för regional planering deltagit. Beslut fattas med stöd av regionala utvecklingsnämndens beslut 2023-02-17 § 19.

Kommentar: Vattentjänstplanen kompletteras med information om Grönblå gruppen som arbetar med ekosystemtjänster i kommunen. Tekniska serviceförvaltningen bevakar frågan i detaljplaner bland annat via kommunekolog.

SAKÄGARE OCH ÖVRIGA

Privatperson 1

Jag vill med denna skrivelse lämna några mer övergripande kommentarer och förslag till innehållet i förslaget till rubricerade plan. Min skrivelse slutar med att förslaget hanteras som ett yrkande.

Dessutom yrkar jag på att den rättsliga principen under punkt 1 prövas juridiskt.

Självklart vill jag också att alla mina synpunkter beaktas och att Vattentjänstplanen omarbetas så att dessa synpunkter för förslag inarbetas i Vattentjänstplanen innan den fastställs.

1. Den rättsliga principfrågan gäller hur Trelleborgs kommun motiverar att skattebetalare i kommunen betalar samma kommunalskatt(%) trots att den kommunala servicenivån inte är likställd. Jag syftar då främst på att dagvattensystem saknas för många boende i Trelleborg. Självklart kan inte en tjänst som dagvatten erbjudas alla men likställighetsprincipen borde då omvänt medföra att de hushåll som faktiskt tillhandahålls denna tjänst också betalar en avgift för denna. Jag yrkar på att detta förslag hanteras i överensstämmelse med det kommunala regelverket.

Kommentar: Den allmänna VA-anläggningen finansieras genom VA-taxan och inte kommunalskatten. Fastigheter inom verksamhetsområde för kommunalt dagvatten betalar bruksavgift för detta via en högre VA-taxa. Kretslopp och vatten bedömer att detta ligger i linje med andemeningen i yrkandet. Kretslopp och vatten anser inte att yrkandet bör prövas juridiskt eftersom frågan är reglerad i Lagen om allmänna vattentjänster.

2. Den andra kommentaren med förslag gäller kommunens nuvarande dagvattenavloppssystem och planerad utbyggnad av detsamma. Det befintliga nät som visas på karta och de kommentarer som lämnas är styrda dels av geografiska principer dels av tätortsprinciper. Dessa principer har säkert varit adekvata för kommunens hantering av dagvatten under många år. Men när vi nu har klimatförändringar i form av vind, nederbörd och höjd vattennivå som påverkar inte bara våra kuster utan egentligen boendefastigheter i hela kommunen borde man överväga vilka principer och vilka åtgärder som skall styra omhändertagande av dagvatten. Jag lämnar frågan om spillvatten utanför mina kommentarer då denna fråga hanteringsmässigt inte kan jämföras med dagvattenhantering.

Kommentar: Kommunen planerar att kartlägga behovet av allmän dagvattenhangering mer noggrant under kommande år, och därefter prioritera bland de område där behov av dagvattenverksamhetsområde finns. Under 2024 har kommunen utvärderat metoder och verktyg för behovsbedömning av verksamhetsområde för dagvatten. Detta kommer skrivas in under *Utbyggnadsområden dagvatten*.

System för dagvattenhantering i centralorten känns adekvat då stora delar av dessa ytor är hårdgjorda vilket fordrar att dagvattnet måste tas omhand. Men frågan om var gränsen går för omhändertagande av dagvatten kan och borde diskuteras för alla områden i kommunen utanför den centrala tätorten. Det är inte självklart att dagvatten skall omhändertas på samma sätt som idag bortsett från centralorten. Sannolikt måste även dagvatten på många områden i kommunen snart omhändertas och på ett helt annat sätt än idag. Utanför tätorten är infiltration på den egna fastigheten den nu gällande hanteringen. Med de regnmängder och andra förändringar i naturen vi nu ser är det dock inte sannolikt att samma hantering kommer att fungera i närliggande framtid. Med stor säkerhet kommer flera stora bebyggda områden i kommunen att snart få stora problem med avvattning jämfört med dagsläget.

Jag menar och föreslår att det snarast skapas en plan för (1) dels utbyggd dagvattenhantering och (2) dels för helt nya åtgärder och tekniska lösningar för hur detta praktiskt skall ske. Det finns många möjliga lösningar med våtmarker, förberedda system för akutavrinning etc.

Ett förslag till arbetsplan för kommunen är diskussioner med relevanta myndigheter och andra kommuner utöver den tekniska kompetens som redan finns kommunalt och att köpa externt.

Jag yrkar på att mina förslag inarbetas i Vattentjänstplanen enligt ovan.

Kommentar: Kretslopp och vatten delar yrkandens bild av behovet att lyfta frågan och utreda omhändertagande av dagvatten utanför befintliga verksamhetsområden för dagvatten. Det anges i samrådshandlingen till vattentjänstplan att behovet av verksamhetsområde för dagvatten vidare behöver utredas. Kommunen planerar att kartlägga behovet av allmän dagvattenhangering mer noggrant under kommande år, och därefter prioritera bland de område där behov av dagvattenverksamhetsområde finns. Under 2024 har kommunen utvärderat metoder och verktyg för behovsbedömning av verksamhetsområde för dagvatten. Detta kommer skrivas in under *Utbyggnadsområden dagvatten*.

Kretslopp och vatten anser att första yrkandet är besvarat eftersom fastigheter inom verksamhetsområde för dagvatten redan har en högre avgift än fastigheter som inte omfattas av kommunalt dagvatten.

Föreslagen åtgärd i VA-plan 2025-2028 avser uppstart av en vattengrupp. Inledningsvis är syftet att vara en förvaltningsöverskridande arbetsgrupp för att identifiera behov av införande av verksamhetsområde för vattentjänster.

Privatperson 2

Vattentjänstplan

I lagen om allmänna vattentjänster(LAV) finns ett krav på kommunen att redovisa dess långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses.---Trelleborgs kommuns förslag till plan strider, i vart fall i ett hänseende mot portalparagrafen i LAV, nämligen 6 § " kommunens skyldighet att ordna vattentjänster".

Kommunen är enligt lagen skyldig ordna avlopp, vilket enligt lagens definition inkluderar bortledning av dagvatten och dränvatten ,från område med samlad bebyggelse.-Kommunen är också skyldig " bestämma det verksamhets-inom vilket vattentjänster behöver ordnas" och detta skall ske snarast .

Kommentar: Idag finns beslutade verksamhetsområden för alla tre vattentjänster i enlighet med de historiska beslut som tagits med hänseende till lagstiftningen. Nya bedömningar kan vara aktuella i områden där förutsättningar förändrats.

§ 6 i LAV anger också att särskild hänsyn ska tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. Kretslopp och vatten skriver i vattentjänstplanen att en översyn av utbyggnad av dagvattenledningar och anläggningar inom och utanför nuvarande verksamhetsområde behöver göras.

Kommunen planerar att kartlägga behovet av allmän dagvattenhangering mer noggrant under kommande år, och därefter prioritera bland de område där behov av dagvattenverksamhetsområde finns. Under 2024 har kommunen utvärderat metoder och verktyg för behovsbedömning av verksamhetsområde för dagvatten. Detta kommer skrivas in under *Utbyggnadsområden dagvatten*.

.Jag anser att kommunens sätt att definiera verksamhetsområde genom att i planen presentera kartbilagor(1-3) strider mot LAV:s krav:

att kommunen ska bestämma verksamhetsområde, med hänsyn till hälsa och miljö, för viss befintlig bebyggelse .

Den enskilde ägaren kan inte med säkerhet utläsa vad kommunen anser sig ha beslutat.

Kommentar: Slutversionen av vattentjänstplanen avser att presenteras med digitala och interaktiva kartbilder som möjliggör tydligare beskrivningar. I politiskt fattade beslut framgår vilka fastigheter som omfattas av verksamhetsområde.

Och ett formellt beslut att överklaga,saknas.- Dessutom strider (den troliga) omfattningen mot kommunens egna uttalade ambitioner för avledning av dagvatten sid 14 mfl.

Kommentar: Vattentjänstplanen beslutas i kommunfullmäktige. Om kommunfullmäktige beslutar att godkänna förslaget till vattentjänstplan finns möjligheten att överklaga detta beslut.

I fig 2 i i förslaget har kommunen valt utesluta ca 325 fastigheter, alla obligatoriska medlemmar i Gislöv Vägförening, från kommunen verksamhetsområde dagvatten. Dessa fastigheter utgör befintlig bebyggelse och har intill kommunens planarbete, i slutet av 2023, ingått i verksamhetsområdet. Något beslut att överklaga har inte funnits.

Kommentar: Det är en missuppfattning att beskrivet område tidigare har ingått i verksamhetsområde för dagvatten. Inför vattentjänstplanens framtagande har det inte tagits något beslut gällande inrättande eller avvecklande av verksamhetsområde för dagvatten. Vattentjänstplanen beskriver redan beslutade verksamhetsområden och tar i sig inte nya beslut.

-

Enligt uppgift har kommunen, i strid med 6§ LAV mfl lagar försökt överföra ansvaret för Verksamhetsområde Dagvatten avseende vägföreningens medlemmar till Gislövs vägförening, vilket föreningen vägrat., då det skulle strida mot ett antal lagar som reglerar föreningens verksamhet.

Kommentar: Om kommunen inrättar verksamhetsområde för dagvatten så ansvarar VA-huvudmannen för dessa. Det finns inga planer eller exempel på att vägföreningar ska vara ansvariga för verksamhetsområden när sådana inrättats.

SYNPUNKT: Eftersom de fastigheter som är medlemmar i Gislöv Vägförening Gislöv Vägförening omfattas av kommunen skyldighet i enlighet med LAV ska nyssnämnda områden omedelbart inkluderas i Verksamhetsområde Dagvatten. Och kommunen följer LAV.

Kommentar: Det finns ingen utredning genomförd som visar att området för Gislövs vägförening ska omfattas av verksamhetsområde för dagvatten.

Kretslopp och vatten skriver i vattentjänstplanen att en översyn av utbyggnad av dagvattenledningar och anläggningar inom och utanför nuvarande verksamhetsområde behöver göras. Kommunen planerar att kartlägga behovet av allmän dagvattenhangering mer noggrant under kommande år, och därefter prioritera bland de område där behov av dagvattenverksamhetsområde finns. Under 2024 har kommunen utvärderat metoder och verktyg för behovsbedömning av verksamhetsområde för dagvatten. Detta kommer skrivas in under *Utbyggnadsområden dagvatten.*

Dagvattenhantering

Under denna rubrik finner man, sid 14, att "Kretslopp och vatten" har drift och underhållsansvar för dagvattenledningsnätet inom just verksamhetsområdet dagvatten. .

.Samtidigt som "Va-verksamheten" hanterar dagvattenfrågor enligt olika lagar och även just Lagen om allmänna vattentjänster !

Kanske är det detta dubbelkommando som lett till att vi fastighetsägare fått olika svar vid olika tidpunkter, och skickats från en tjänsteman till en annan. Och

dessutom funnit att inte ens en skriftlig bekräftelse på åtaganden från kommunen, är pålitlig..

Kommentar:

SYNPUNKT: Samla all dagvatten expertis i en enhet och låt dessa personer vara experter när "Utbyggnadsområde Dagvatten" sid 23 lägger in högsta växeln på ett område av synnerligen vikt för Trelleborgs kommun, med sin långa kustlinje och omfattande agrara uppland.

Kommentar: Att inrätta verksamhetsområde för dagvatten och bygga ut dagvattenledningsnät i befintlig bebyggelse är kostsamt. Det bör säkerställas att nyttan och behovet uppfyller de krav som ställs i Lagen om allmänna vattentjänster. För alla fastigheter inom verksamhetsområde som ansluts innebär det kostnader för fastighetsägarna. Detta ska ställas mot möjligheterna att omhänderta dagvatten enskilt. Förutsättningar så som bebyggelse, jordart med tillhörande infiltrationsegenskaper, grundvattennivå samt närhet till recipient behöver tas hänsyn till.

Kommunen planerar att kartlägga behovet av allmän dagvattenhangering mer noggrant under kommande år, och därefter prioritera bland de område där behov av dagvattenverksamhetsområde finns. Under 2024 har kommunen utvärderat metoder och verktyg för behovsbedömning av verksamhetsområde för dagvatten. Aktuellt område kommer att ingå i denna kartläggning, och en fördjupad analys kommer att utföras vid detta tillfälle.

Noteras bör också att kommunen kan äga och drifva dagvattenledningar i rollen som fastighetsägare. Detta ska inte förknippas i rollen som VA-huvudman styrd av primärt Lagen om allmänna vattentjänster. I rollen som fastighetsägare är kommunen jämställd alla andra fastighetsägare ur VA-lagstiftningssynpunkt.